

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

19. december 2013*

»Retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område — forordning (EF) nr. 44/2001 — artikel 2 — artikel 5, nr. 1), litra a) og b) — specielle kompetenceregler i sager om kontraktforhold — begreberne »salg af varer« og »levering af tjenesteydelser« — koncessionskontrakt om salg af varer«

I sag C-9/12,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunal de commerce de Verviers (Belgien) ved afgørelse af 20. december 2011, indgået til Domstolen den 6. januar 2012, i sagen:

Corman-Collins SA

mod

La Maison du Whisky SA,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne A. Borg Barthet og M. Berger (refererende dommer),

generaladvokat: N. Jääskinen

justitssekretær: fuldmægtig V. Tourrès,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 31. januar 2013,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Corman-Collins SA ved avocats P. Henry og F. Frederick
- La Maison du Whisky SA ved avocats B. Noels og C. Héry
- den belgiske regering ved T. Materne, J-C. Halleux og C. Pochet, som befuldmægtigede
- den schweiziske regering ved O. Kjelsen, som befuldmægtiget
- Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin, som befuldmægtiget,

* Processprog: fransk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 25. april 2013,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2 og artikel 5, nr. 1), litra a) og b), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1, herefter »forordningen«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem Corman-Collins SA (herefter »Corman-Collins«), der er etableret i Belgien, og La Maison du Whisky SA (herefter »La Maison du Whisky«), der er etableret i Frankrig, vedrørende et krav om godtgørelse som følge af ophævelse af en koncessionskontrakt om salg af varer, der angiveligt var bindende for disse selskaber.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Forordningens artikel 2, der er indeholdt i afdeling 1 med overskriften »Almindelige bestemmelser« i nævnte forordnings kapitel II om kompetenceregler, fastlægger princippet om, at »[m]ed forbehold af bestemmelserne i denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat«.
- 4 Forordningens artikel 3, som ligeledes er indeholdt i afdeling 1 i forordningens kapitel II, bestemmer:
»1. Personer, der har bopæl på en medlemsstats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden medlemsstat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2-7.
2. I særdeleshed kan de nationale kompetenceregler, der er angivet i bilag I, ikke gøres gældende imod dem.«
- 5 Forordningens artikel 5, som er indeholdt i afdeling 2 med overskriften »Specielle kompetenceregler« i nævnte forordnings kapitel II, bestemmer:
»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat
 - 1) a) i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes
 - b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:
 - ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
 - ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
 - c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse

[...]«

Belgisk ret

6 Lov af 27. juli 1961 om ensidig ophævelse af tidsubegrænsede koncessionskontrakter om eneforhandling (*Moniteur belge* af 5.10.1961, s. 7518), som ændret ved lov af 13. april 1971 om ensidig ophævelse af koncessionskontrakter (*Moniteur belge* af 21.4.1971, s. 4996, herefter »den belgiske lov af 27. juli 1961«), defineres »koncession om salg« i artikel 1, stk. 2, som »enhver aftale, hvormed en koncessionsgiver forbeholder en eller flere koncessionshavere retten til i deres eget navn og for egen regning at sælge de produkter, som koncessionsgiveren fremstiller eller distribuerer«.

7 Denne lovs artikel 4 bestemmer:

»Ved ophævelse af en koncessionskontrakt, som har virkning på hele eller dele af det belgiske område, kan en skadelidt koncessionshaver i alle tilfælde sagsøge koncessionsgiver i Belgien enten ved retten på det sted, hvor denne selv har bopæl, eller ved retten på det sted, hvor koncessionsgiver har bopæl eller hjemsted.

Hvis tvisten indbringes for en belgisk ret, anvender denne ret udelukkende belgisk ret.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

8 Corman-Collins og La Maison du Whisky har i omkring 10 år haft handelsrelationer, der indebar, at Corman-Collins købte whisky af forskellige mærker af La Maison du Whisky, som Corman-Collins fik leveret i Frankrig og videresolgte i Belgien.

9 I hele denne periode benyttede Corman-Collins betegnelsen »Maison du Whisky Belgique« og hjemmesiden »www.whisky.be«, uden at La Maison du Whisky reagerede på dette. Corman-Collins' kontaktoplysninger var desuden nævnt i tidsskriftet *Whisky Magazine*, som udgives af et datterselskab til La Maison du Whisky.

10 I december 2010 forbød La Maison du Whisky Corman-Collins at benytte betegnelsen »Maison du Whisky Belgique« og lukkede hjemmesiden www.whisky.be. I februar 2011 underrettede La Maison du Whisky Corman-Collins om, at selskabet fra henholdsvis den 1. april og den 1. september 2011 ville overdrage eneforhandlingsretten til to af dets mærker til et andet selskab, og Corman-Collins blev opfordret til at henvende sig dertil med henblik på at foretage bestillinger.

11 Corman-Collins anlagde sag mod La Maison du Whisky ved Tribunal de commerce de Verviers med principal påstand om, at selskabet på grundlag af den belgiske lov af 27. juli 1961 tilpligtes at betale en godtgørelse for ophævelse af en kontrakt uden overholdelse af et opsigelsesvarsel og en supplerende godtgørelse.

12 La Maison du Whisky har anfægtet den stedlige kompetence for den ret, ved hvilken sagen er anlagt, med den begrundelse, at de franske domstole har kompetence i medfør af forordningens artikel 2. Corman-Collins har som svar på denne indsigelse påberåbt sig artikel 4 i nævnte belgiske lov.

13 Parterne i hovedsagen er i denne forbindelse uenige om, hvordan deres handelsrelationer skal kvalificeres. Corman-Collins har gjort gældende, at der var tale om en koncessionskontrakt, mens La Maison du Whisky har gjort gældende, at der var tale om almindelige købs- og salgsaftaler, der blev indgået på grundlag af ugentlige bestillinger afhængigt af Corman-Collins' ønsker.

- 14 I forelæggelsesafgørelsen har Tribunal de commerce de Verviers udtrykkeligt anført, at Corman-Collins og La Maison du Whisky var »bundet af en mundtlig aftale«, og at »i henhold til [...] den belgiske lov af 27. juli 1961 kan retsforholdet mellem parterne fortolkes som en koncessionskontrakt, for så vidt som sagsøgeren havde tilladelse til at videresælge de varer, som sagsøgeren havde købt af sagsøgte, på det belgiske område«.
- 15 Denne ret har derimod givet udtryk for tvivl vedrørende muligheden for at basere sin kompetence på reglen i artikel 4 i den belgiske lov af 27. juli 1961. Den har anført, at i medfør af forordningens artikel 2, der ifølge dens opfattelse finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i det foreliggende tilfælde, bør de franske retter have kompetence, men at samme forordnings artikel 5, nr. 1), også kan finde anvendelse. I denne forbindelse spørger den, om en koncessionskontrakt i henhold til Domstolens retspraksis skal kvalificeres som en aftale om salg af varer og/eller levering af tjenesteydelser som omhandlet i forordningens artikel 5, nr. 1), litra b). Den har hertil tilføjet, at såfremt ingen af disse betegnelser kan gøres gældende for en sådan kontrakt, skal det i hovedsagen fastlægges, hvilken omtvistet forpligtelse der ligger til grund for sagen i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i forordningens artikel 5, nr. 1), litra a).
- 16 På baggrund af ovenstående betragtninger har Tribunal de commerce de Verviers besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal [forordningens] artikel 2 [...], eventuelt sammenholdt med artikel 5, nr. 1), litra a) eller b), fortolkes således, at den er til hinder for en kompetenceregulering som den, der er indeholdt i artikel 4 i den belgiske lov af 27. juli 1961, hvorefter de belgiske domstole har kompetence, når en koncessionshaver er etableret på det belgiske område, og når koncessionskontrakten har virkning på hele eller dele af dette område, uafhængigt af hvor koncessionsgiver er etableret, når sidstnævnte sagsøges?
- 2) Skal [forordningens] artikel 5, nr. 1), litra a), [...] fortolkes således, at den finder anvendelse på en koncessionskontrakt om salg af varer, i medfør af hvilken en part køber varer af en anden part med henblik på disse varers videresalg på en anden medlemsstats område?
- 3) Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende, skal [forordningens] artikel 5, nr. 1), litra b), [...] da fortolkes således, at den omfatter en koncessionskontrakt som den mellem parterne omhandlede?
- 4) Såfremt de to foregående spørgsmål besvares benægtende, er den omtvistede forpligtelse, i tilfælde af at en koncessionskontrakt bringes til ophør, da sælger/koncessionsgivers forpligtelse eller køber/koncessionshavers forpligtelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 17 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om forordningens bestemmelser i et tilfælde, hvor en koncessionsgiver, der er sagsøgt i en tvist, har bopæl i en anden medlemsstat end den, hvor den ret, for hvilken sagen er indbragt, er beliggende, er til hinder for anvendelsen af en national kompetenceregulering som den, der er indeholdt i artikel 4 i den belgiske lov af 27. juli 1961, hvorefter de nationale domstole har kompetence til at påkende en tvist vedrørende ophævelse af en koncessionskontrakt, når koncessionshaveren er etableret på det nationale område.

- 18 Hvad for det første angår forordningens anvendelsesområde fremgår det af anden betragtning til forordningen, at den bl.a. har til formål at gøre reglerne for retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område ensartede, hvorved bemærkes, at ifølge Domstolens praksis kræver anvendelsen af disse regler, at tvisten vedrører tilfælde med tilknytning til udlandet (jf. bl.a. dom af 17.11.2011, sag C-327/10, Hypoteční banka, Sml. I, s. 11543, præmis 29).
- 19 Som det fremgår af ottende betragtning til forordningen, bør de fælles regler, der fastsættes i forordningen, principielt anvendes, når sagsøgte har bopæl på en medlemsstats område.
- 20 Hvad for det andet angår de kompetenceregler, der er fastsat i forordningen, bestemmer den almindelige kompetenceregel i forordningens artikel 2, at når en sagsøgt har bopæl på en medlemsstats område, er det domstolene i denne medlemsstat, der har kompetence.
- 21 Forordningens artikel 3, stk. 1, bestemmer, at de eneste tilladte undtagelser fra denne regel i princippet er dem, der er fastsat i de kompetenceregler, der er indeholdt i forordningens kapitel I, afdeling 2-7. Nævnte artikel 3, stk. 1, udelukker således udtrykkeligt, men nødvendigvis, at nationale kompetenceregler finder anvendelse. Denne udelukkelse bekræftes i artikel 3, stk. 2, som henviser til en ikke udtømmende liste over nationale kompetenceregler, som ikke kan gøres gældende.
- 22 Heraf følger, at når en tvist, der vedrører tilfælde med tilknytning til udlandet, falder ind under forordningens materielle anvendelsesområde, hvilket er ubestridt i det foreliggende tilfælde, og sagsøgte har bopæl på en anden medlemsstats område, hvilket er tilfældet i hovedsagen, skal de kompetenceregler, der er fastsat i forordningen, i princippet finde anvendelse og have forrang for nationale kompetenceregler.
- 23 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at forordningens artikel 2 skal fortolkes således, at den, når sagsøgte har bopæl i en anden medlemsstat end den, hvor den ret, for hvilken sagen er indbragt, er beliggende, er til hinder for anvendelsen af en national kompetenceregel som den, der er indeholdt i artikel 4 i den belgiske lov af 27. juli 1961.

Det andet og det tredje spørgsmål

- 24 Med disse spørgsmål, som behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), som omhandler aftaler om salg af varer og aftaler om levering af tjenesteydelser, finder anvendelse på en koncessionskontrakt, eller om det for en sådan kontrakts vedkommende skal fastlægges i medfør af forordningens artikel 5, nr. 1), litra a), hvilken ret der har kompetence til at påkende et søgsmål, der er anlagt på grundlag af en sådan kontrakt.
- 25 Med henblik på besvarelsen af de forelagte spørgsmål skal begrebet koncessionskontrakt for det første præciseres.
- 26 Som generaladvokaten har anført i punkt 40 i forslaget til afgørelse, er begrebet »koncessionskontrakt om salg«, som den forelæggende ret har anvendt i sine præjudicielle spørgsmål, ikke et begreb, der er defineret i EU-retten, og det kan henvise til forskellige situationer i medlemsstaternes ret.
- 27 Uanset at der i handelspraksis foreligger forskellige koncessionskontrakter, er de forpligtelser, som de fastsætter, imidlertid centreret omkring formålet med denne type kontrakter, hvilket er at sikre forhandling af koncessionsgiverens produkter. Koncessionsgiveren påtager sig herved at sælge varer til en koncessionshaver, som koncessionsgiveren har valgt til dette formål, idet koncessionshaveren bestiller disse varer for at opfylde sine kunders efterspørgsel, mens koncessionshaveren påtager sig at købe de varer, som den pågældende har brug for, af koncessionsgiveren.

- 28 I henhold til en fortolkning, der er bredt anerkendt i medlemsstaternes ret, er en koncessionskontrakt en rammeaftale, som fastsætter de generelle regler, der i fremtiden skal finde anvendelse på forholdet mellem koncessionsgiver og koncessionshaver med hensyn til deres leverings- og/eller forsyningsforpligtelser, og som forbereder de efterfølgende salgskontrakter. Som generaladvokaten har anført i punkt 41 i forslaget til afgørelse, forekommer det ofte, at parterne ligeledes fastsætter særlige bestemmelser vedrørende koncessionshaverens distribution af de varer, som koncessionsgiveren har solgt.
- 29 Det er under henvisning til en kontrakttype, der indebærer sådanne forpligtelser, at det andet og det tredje spørgsmål skal besvares, for så vidt som de vedrører anvendelsen af forordningens artikel 5, nr. 1), på en koncessionskontrakt, hvorved det i denne forbindelse bemærkes, at i medfør af adskillelsen mellem de nationale retters og Domstolens funktioner, som ligger til grund for proceduren i henhold til artikel 267 TEUF, henhører enhver bedømmelse af sagens faktiske omstændigheder under den nationale rets kompetence (jf. bl.a. kendelse af 14.11.2013, sag C-469/12, *Krejci Lager & Umschlagbetrieb*, EU:C:2013:788, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 30 Hvad for det andet angår fastlæggelsen af den ret, der har kompetence til at påkende en tvist, der er baseret på en koncessionskontrakt i den forstand, der er præciseret ovenfor, bemærkes indledningsvis, at de begreber, der anvendes i forordningen, i princippet skal fortolkes selvstændigt, først og fremmest ud fra forordningens opbygning og formål, for at sikre forordningens ensartede anvendelse i alle medlemsstaterne (jf. bl.a. dom af 14.3.2013, sag C-419/11, *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, præmis 25).
- 31 For så vidt angår den specielle kompetenceregulering i forordningens artikel 5, nr. 1), i sager om kontraktforhold, der supplerer princippet om, at det er retterne i den stat, hvor sagsøgte har sin bopæl, der har kompetence, har Domstolen fastslået, at den opfylder et formål om nærhed og er begrundet med tilstedeværelsen af et snævert tilknytningsled mellem kontrakten og den ret, som skal dømme i sagen (dom af 11.3.2010, sag C-19/09, *Wood Floor Solutions Andreas Domberger*, Sml. I, s. 2121, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).
- 32 Domstolen har for så vidt angår opfyldelsesstedet for forpligtelser i henhold til aftaler om salg af varer ligeledes fastslået, at forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), første led, selvstændigt definerer dette tilknytningskriterium med henblik på at styrke formålene om tilvejebringelse af ensartede kompetenceregler for retterne og om forudsigelighed (jf. dommen i sagen *Wood Floor Solutions Andreas Domberger*, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis). Disse formål er også formålene med forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), andet led, idet forordningens specielle kompetenceregler i sager om aftaler om salg af varer og levering af tjenesteydelser har samme tilblivelseshistorie, forfølger samme formål og har samme plads i den ordning, som forordningen indfører (jf. dommen i sagen *Wood Floor Solutions Andreas Domberger*, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 33 Det er i betragtning af disse formål, at det skal undersøges, om en koncessionskontrakt henhører under en af de to kontraktkategorier, der er omhandlet i forordningens artikel 5, stk. 1, litra b).
- 34 Domstolen har herved udtalt, at med henblik på at kvalificere en aftale i forbindelse med denne bestemmelse, skal der lægges vægt på den omhandlede aftales karakteristiske forpligtelse (dom af 25.2.2010, sag C-381/08, *Car Trim*, Sml. I, s. 1255, præmis 31 og 32).
- 35 Domstolen har således fastslået, at en aftale, hvis karakteristiske forpligtelse er levering af et gode, skal kvalificeres som »salg af varer« i henhold til forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), første led (*Car Trim*-dommen, præmis 32).
- 36 En sådan kvalificering kan finde anvendelse på en varig handelsrelation mellem to erhvervsdrivende, når denne relation er begrænset til at omfatte på hinanden følgende aftaler, der hver især omhandler levering og afhentning af varer. Kvalificeringen svarer derimod ikke til opbygningen af en typisk

koncessionskontrakt, som er karakteriseret ved, at to erhvervsdrivende indgår en rammeaftale, hvorved de i fremtiden forpligter sig til levering og forsyning, og som indeholder særlige aftalebestemmelser for så vidt angår koncessionshaverens distribution af de varer, som koncessionsgiveren har solgt.

- 37 For så vidt angår spørgsmålet, om en koncessionskontrakt kan kvalificeres som »levering af tjenesteydelser« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), andet led, bemærkes, at ifølge Domstolens definition heraf indebærer begrebet »tjenesteydelser« i denne bestemmelses forstand i det mindste, at den part, som præsterer tjenesteydelserne, udøver en nærmere bestemt virksomhed mod vederlag (dom af 23.4.2009, sag C-533/07, Falco Privatstiftung og Rabitsch, Sml. I, s. 3327, præmis 29).
- 38 Med hensyn til det første kriterium i henhold til denne definition fremgår det af Domstolens praksis, at det kræves, at der foretages positive handlinger, og at der ikke blot er tale om simple undladelser (jf. i denne retning dommen i sagen Falco Privatstiftung og Rabitsch, præmis 29-31). For så vidt angår en koncessionskontrakt svarer dette kriterium til den karakteristiske ydelse, som koncessionshaveren yder, der består i at sikre distributionen af koncessionsgiverens produkter og deltage i udviklingen af produkternes videreformidling. Takket være den forsyningsgaranti, som koncessionshaveren har i kraft af aftalen med koncessionsgiveren, og i givet fald takket være sin deltagelse i koncessionsgiverens forretningsstrategi, bl.a. i reklamekampagner – forhold, som den nationale ret har kompetence til at fastslå eksistensen af – er koncessionshaveren i stand til at tilbyde sine kunder tjenesteydelser og fordele, som en almindelig forhandler ikke kan tilbyde, og er dermed i stand til at vinde en større andel af det lokale marked til fordel for koncessionsgiverens produkter.
- 39 For så vidt angår det andet kriterium, dvs. det vederlag, der betales som modydelse for en virksomhed, bemærkes, at det ikke kan fortolkes strengt som blot betaling af et pengebeløb. En sådan restriktion kræves ikke i henhold til den meget generelle ordlyd af forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), andet led, ligesom den ikke er i overensstemmelse med formålene om nærhed og ensartethed, der er nævnt i denne doms præmis 30-32, og som forfølges med bestemmelsen.
- 40 I denne forbindelse skal der tages hensyn til den omstændighed, at koncessionskontrakten hviler på koncessionsgiverens udvælgelse af koncessionshaveren. Denne udvælgelse, der er et karakteristisk forhold ved denne type kontrakt, giver koncessionshaveren en konkurrencemæssig fordel, idet den pågældende får eneret til at sælge koncessionsgiverens produkter på et bestemt område, eller idet denne ret i det mindste kun gives til et begrænset antal koncessionshavere. Koncessionskontrakten fastsætter desuden ofte bistand til koncessionshaveren for så vidt angår adgang til reklamer, videreformidling af knowhow via uddannelse eller betalingsfaciliteter. Samlet set udgør disse fordele, som det påhviler den ret, der skal træffe afgørelse om sagens realitet, at fastslå eksistensen af, en økonomisk værdi for koncessionshaveren, der kan anses for at udgøre et vederlag.
- 41 Heraf følger, at en koncessionskontrakt, som indeholder de typiske forpligtelser, der er anført i denne doms præmis 27 og 28, kan kvalificeres som en aftale om levering af tjenesteydelser med henblik på anvendelsen af kompetencereglen i forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), andet led.
- 42 Denne kvalificering udelukker en anvendelse af kompetencereglen i forordningens artikel 5, nr. 1), litra a). Henset til det hierarki, der ved denne bestemmelses litra c) er fastsat mellem litra a) og litra b), finder kompetencereglen i forordningens artikel 5, nr. 1), litra a), kun anvendelse som alternativ til forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), og kun såfremt litra b) ikke er relevant.
- 43 Henset til de ovenstående betragtninger skal det andet og det tredje spørgsmål besvares med, at forordningens artikel 5, nr. 1), litra b), skal fortolkes således, at den kompetenceregel, der er fastsat i nævnte bestemmelses andet led, finder anvendelse på tvister om aftaler om levering af tjenesteydelser i et tilfælde, hvor en sagsøger, der er etableret i en medlemsstat, over for en sagsøgt, der er etableret i en anden medlemsstat, under et søgsmål har gjort rettigheder gældende i medfør af en koncessionskontrakt, hvilket kræver, at den kontrakt, som binder parterne, indeholder særlige

bestemmelser vedrørende koncessionshaverens distribution af de varer, som koncessionsgiveren har solgt. Det påhviler den nationale ret at efterprøve, om dette er tilfældet i den sag, der er indbragt for den.

Det fjerde spørgsmål

- 44 Med dette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilken omtvistet forpligtelse der ligger til grund for sagen i tilfælde af en tvist, der er baseret på ophævelse af en koncessionskontrakt.
- 45 Sammenholdt med begrundelsen i forelæggelsesafgørelsen vedrører dette spørgsmål også fortolkningen af forordningens artikel 5, nr. 1), litra a).
- 46 Henset til besvarelsen af det andet og det tredje spørgsmål er det uforholdt at besvare dette spørgsmål.

Sagens omkostninger

- 47 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at den, når sagsøgte har bopæl i en anden medlemsstat end den, hvor den ret, for hvilken sagen er indbragt, er beliggende, er til hinder for anvendelsen af en national kompetenceregulering som den, der er indeholdt i artikel 4 i lov af 27. juli 1961 om ensidig ophævelse af tidsbegrænsede koncessionskontrakter om eneforhandling, som ændret ved lov af 13. april 1971 om ensidig ophævelse af koncessionskontrakter.**
- 2) **Artikel 5, nr. 1), litra b), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den kompetenceregulering, der er fastsat i nævnte bestemmelser andet led, finder anvendelse på tvister om aftaler om levering af tjenesteydelser i et tilfælde, hvor en sagsøger, der er etableret i en medlemsstat, over for en sagsøgt, der er etableret i en anden medlemsstat, under et søgsmål har gjort rettigheder gældende i medfør af en koncessionskontrakt, hvilket kræver, at den kontrakt, som binder parterne, indeholder særlige bestemmelser vedrørende koncessionshaverens distribution af de varer, som koncessionsgiveren har solgt. Det påhviler den nationale ret at efterprøve, om dette er tilfældet i den sag, der er indbragt for den.**

Underskrifter